

Näkökulmia luvun 17 tehtäviin ja kuviin

s. 165 kuvatehtävä: Wiktorija Belakowskajan maalaus *Teräshevonen Ukrainan pelloilla* (1927). Mitä sosialistisen realismin piirteitä maalauksessa on?

- Maalaus antaa positiivisen kuvan valtion tilanteesta: peltoja on paljon ja ne ovat hyvässä kunnossa.
- Siinä kuvataan ”realistisia” arkisia aiheita.
- Työtä tehdään iloisesti hymyillen, eli taiteeseen liittyy poliittinen kannanotto.
- Myös naiset osallistuvat sosialismin rakentamiseen.
- Maalauksessa korostetaan Neuvostoliiton kehittyneisyyttä (esimerkiksi traktori).

s. 166 kuvatehtävä: Terveet vanhemmat – terveet lapset! Mitä kansallissosialistisen ihmishanteen tyypillisiä piirteitä saksalaisessa mainosjulisteessa (1934) on?

- Kuvassa on ihanteellinen ja iloinen saksalainen perhe: neljä lasta, isä ja äiti.
- Kaikki ovat suhteellisen vaaleita ja stereotyyppisen arjalaisen näköisiä.
- Perheen ihmiset ovat iloisia ja hyväkuntoisen näköisiä.
- Perhe on ahkera (tytön kori) ja valmiina ponnistelemaan yhteisen tulevaisuuden eteen.
- Pimeys on jäänyt taakse, ja valoisa tulevaisuus loistaa heidän kasvoillaan. Vauva kurottaa iloisena kohti tulevaisuutta.
- Perheen poika on pukeutunut jonkinlaiseen univormuun.
- Natsi-Saksassa oli kotiäiti-ihanne.

1. Perustele väite: Usko edistykseen heikkeni 1900-luvun alussa.

- Massojen ajan myötä kulttuurieliitti pelkäsi edistyksen pysähtyvän.
- Teollisen yhteiskunnan pelättiin hävittävän luovan yksilöllisyyden.
- Uppoamattomaksi rakennetun valtameriristeilijän Titanicin uppoaminen heikensi edistysuskoa.
- Yhä tehokkaammaksi kehitettyjen aseiden avulla tuhottiin valtavasti ihmisiä ensimmäisessä maailmansodassa.

2. Vertaile fasistista ja sosialistista ihmishannetta.

- Molemmissa yksilön tuli palvella valtiota.
- Molemmissa ihmisten tuli olla ahkera ja ruumiillisesti hyvässä kunnossa, jotta he pystyivät työskentelemään valtion päämäärien hyväksi.
- Sosialismin ihanteen mukaisesti nainen oli tasa-arvoinen miehen kanssa ja työskenteli esim. pelloilla ja tehtaissa. Fasismissa arvostettiin perinteisimpiä sukupuolirooleja ja naisen ihanne oli terveitä lapsia synnyttävä kotiäiti.
- Kansallissosialismin ihanteisiin kuului myös ”rotupuhtaus”.
- Taiteen ja koulutuksen avulla pyrittiin muokkaamaan uutta ihmishannetta.

3. Miten sosialistisen realismin taide erosi 1800-luvun realistisesta taiteesta?

- Sosialistinen realismi ei kuvannut yhteiskuntaa realistisesti, koska taiteella oli poliittinen tarkoitus.
- Sosialistinen realismi kuvasi työtä tekeviä kansalaisia ihanteellisesti, iloisesti työtä tekevinä ihmisinä.

